

Hasanović: Klonimo se onoga što ne znamo, upoznajmo se, pa ćemo se više voljeti

Pretraži ...

EKUMENA I ETIKA U POSLOVANJU

Sve pošasti današnjeg društva – od korupcije, mita, klijentelizma, surovog kapitalizma – uništavaju i pojedinca i društvo u cjelini, a Islam se oštro suprotstavlja i bori protiv takvog poslovanja gdje je izrabljivanje i neplaćanje radnicima temeljna postavka. Poslanik u jednom hasidu kaže da se radniku ne smije osušiti znoj na njegovu čelu, a da mu ne bude plaćeno. To je tako veličanstveno rečeno i danas aktualno. Kad bi se to načelo ili zapovijed primijenilo danas ne bi bilo radnika bez plaća i tolikih nepravdi, zbog čega je puno elemenata koji nam govore o nezadovoljstvu u društvu, istaknuo je ekskluzivno u razgovoru za multimedijски portal *poslovni FM* **muftija akademik Aziz Hasanović, predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Republici Hrvatskoj.**

U prvom u nizu razgovora iz serijala *Ekumena i etika u poslovanju*, koju uređuje i vodi dugogodišnji urednik emisije Ekumena i pokretač religijskog programa na HRT-u, Augustin Bašić, muftija Hasanović je govorio o etici u poslovanju, halal proizvodima i certifikatima, islamofobiji, mržnji, ekumenizmu, o islamu kao religiji mira u sekularnom društvu te o aktualnom stanju na našoj pluralnoj sceni.

– Hvala vam na mogućnosti da budem prvi gost na multimedijскоj platformi *Poslovni FM* te da sudjelujem u vašim razgovorima, sa željom da ona bude brend kao što ste napravili od Ekumene na HRT-u, bile su prve riječi muftije Hasanovića i podrška projektu, dodajući da je ovaj, novi prostor prilika za ekumensko dijaloško djelovanje koje treba graditi u naše društvo za opće dobro.

Muslimana, sljedbenika Kurana u Hrvatskoj je oko 1,5 posto. Islamska je zajednica je internacionalna, obuhvaća više nacionalnih zajednica – Bošnjaka koji su većina, zatim tu su Hrvati islamske vjere, Albanci, Romi, Turci, Arapi i drugi. Ova vjerska zajednica ne djeluje po nacionalnom ključu, već po principu vjere, jer islamska religija je središte okupljanja, naglasio je dr. Hasanović, koji je od 2012. godine predsjednik Mešihata islamske zajednice u RH.

Osvrćući se na djelovanje u vremenu pandemije Covid 19, muftija ističe kako je to bio još jedan novi izazov, s kojim su se suočiti i adekvatno su odgovorili poštujući sve propisane mjere Nacionalnog stožera, pri čemu džamije nisu bile zatvorene, naglasio je.

– Ja sam iz Srebrenice. Nažalost, rane su još svježije iako je prošlo puno vremena. Nepriznavanje tamošnjeg genocida, unatoč presudi u Hagu, jest nešto što nas stalno opominje, iritira i što nas podsjeća da bi se to moglo opet dogoditi. Mi želimo da se takvo što nikada, nikome i nigdje ne ponovi kao što se dogodilo u Srebrenici, s tugom će muftija Hasanović. Muftija, koji je danas profesor na više učilišta kao što je vojno, na Jezuitskom fakultetu, Diplomatskoj akademiji te predavač na Pedagoškom fakultetu u Bihaću, član je i Europske akademije znanosti i umjetnosti te Bošnjačke akademije nauka i umjetnosti. Također je član Vijeća muslimanske zajednice u Abu Dabiju, te aktivni član Islamske škole i vijeća u Ankari i još mnogih institucija. Bivši je glavni imam zagrebački, a zanimljivo je da je upravo on bio prvi direktor Centra za certificiranje halal kvalitete.

U želji da pomognu hrvatskom gospodarstvu i turizmu, Islamska zajednica osnovala je 2010. Centar za certificiranje halal kvalitete, a od samog osnutka s željom porasta broja ne samo tvrtki već i proizvoda i usluga s halal znakom, čime se otvara ogromno svjetskog halal tržište koje, po procjenama, vrijedi danas između 3,7 i 4 trilijuna dolara (3700 do 4000 milijardi dolara). Hasanović, koji je od osnutka razvijao tu instituciju, iznosi podatak da 44 zemlje uvoze proizvode s halal znakom. „U Hrvatskoj je stotinjak tvrtki u sustavu halala i certificiranja, a brojne velike, e kao što su Podravka, Koka, Vindija, PIK Vrbovec, Kraš, Gavrilović. To omogućuje našim gospodarstvenicima da budu konkurentni na tom velikom svjetskom rastućem tržištu, a isto tako prezentiramo halal – što znači zdrav i kontrola, a upotreba je i za lijekove, zdravstvo, hotele i sl.“, pojašnjava Hasanović.

Uz halal koji može biti dodatni motiv u modernoj grani turizma, na urednikov upit o šerijatskom bankarstvu i željama za otvaranje šerijatske banke u Hrvatskoj, muftija Hasanović odgovara kako je o tome višekratno razgovarao s bivšim guvernerom Hrvatske narodne banke Željkom Rohatinskim. Trebalo je, prisjeća se sa žaljenjem, izmjeniti zakon, uvesti beskamatno poslovanje, jer Islam ne priznaje kamatu kao oblik poslovanja. Nije se moglo, kaže i dalje misleći da bi bilo poželjno otvoriti bar jedan šalter u bankama za halal paket u korist građana.

U medijima treba stvarati etičko educiranje

Na upit o medijima u Hrvatskoj i regiji, u kojima je muftija Hasanović često viđen gost, odgovara kako se u Kuranu kaže „*I istinu s neistinom ne miješajte, i istinu svjesno ne tajite*“.

– Nažalost, u medijima je puno više naslova, emisija i priloga koji stvaraju određene senzacije, koje potiču na antagonizme i ponekad na islamofobiju, a često bez argumenata, zapravo koriste silu argumenata a ne argument sile. Bio bih sretan da se naša medijska pozornica više usmjeri na objektivno izvješćivanje u svim društvenim segmentima općenito. Treba stvarati u medijima svojevrsno etičko educiranje. Ne smijemo zagađivati javni prostor mržnjom, predrasudama donoseći nekakve priče, priloge, koje ne odražavaju našu stvarnost. Stoga je važna prevencija uvijek i svugdje, ocjenjuje tvrdi predsjednik Mešihata. „Prevencija je lijepa riječ, a ružna riječ potiče na ružno djelo, izazivaju frustracije i antagonizme. Zapravo“, dodaje „lijepa riječ oblikuje javno mnijenje i potiče na dobro društva“.

Muftija Hasanović u svojim nastupima uvijek naglašava da je Islam religija mira i da je on mirotvorac. No, kako uvjeriti uvjeriti one koji zazivaju džihad – tzv. Sveti rat, jer ga time zloupotrebljavaju u političke ili neke druge svrhe? Kome je to u interesu?, upitao je urednik.

– Islam je nedvojbeno religija mira. Ona u svom korijenu baštini riječ mir jer selam znači mir, a islam znači živjeti mir i pokoravati se svevišnjem Bogu. I moja je misija biti mirotvorac, a u srcu svakog islamskog vjernika nema prostora mržnji. O džihadu pišu i govore oni koji o džihadu nemaju pojma. Prema Kuranu, to je velika borba u nama kako bismo savladali tu negativnu energiju za principe dobra. Iznimno postoje propisi za džihad, kada je riječ o obrani domovine, o obrani časti, vjere i obitelji. A islamska zajednica dala je 1.167 šehida, poginulih branitelja u Domovinskom ratu. To je od ukupno 1,5 posto muslimana u RH njih 9 posto koji su dali živote u obrani Hrvatske, što je jedinstveno na ovim prostorima. A za mene džihad znači ne poziv za sveti rat, već poziv za sveti mir, kategoričan je muftija Hasanović.

Stanje u BiH je vrlo složeno

– Neću ništa nova reći ako kažem da je stanje u BiH vrlo složeno, jer je zatvoreno u tri etničke zajednice i tamošnje vjerske zajednice skučeno djeluju i deklarativno podržavaju takvo stanje. Ali mehanizmi upravljanja nisu dobri. U toj multireligijskoj zemlji ima jedan apsurd – u BiH nije potpisan ugovor između Islamske zajednice i države, dok su ostale tri zajednice – katolička, Srpska pravoslavna i židovska – potpisale ugovor s državom. To su opstruirali i Dodik i Čović i to ne razumijem. Jer Bosna i Hercegovina je multietnička i multikonfesionalna i nje nema bez Hrvata, Bošnjaka, Srba i drugih. Ona je jedan okvir za sve. Međutim, nikako postići okvir za sve zajednice. Kuda sve to vodi ne znam, ali najvažnije je da ljudi u BiH žele graditi zajednički život, a ne da stalno imaju patronate izvana, poručio je muftija.

Kakva je religijska scena Hrvatske i Islamske zajednice u njoj?, upitao je urednik.

„U više navrata ne samo na ovim prostorima već i u svijetu isticao sam Republiku Hrvatsku kao primjer dobrih odnosa tj. dobar model rješenja islamskog pitanja. Ugovor s državom iz 2002. godine potvrdio je kontinuitet kvalitetnih odnosa između Islamske zajednice i RH, a još 1916. godine islamska religija je uspostavila i riješila državno-pravne odnose. Hrvatski sabor i HNK svečano su obilježili prvo stoljeće islama u nas. Trideset sedam zemalja prihvatilo je izravan prijenos HTV-a iz HNK (op.a autor emisije je komentirao i upitao taj važan događaj)“ podsjetio je muftija. A što se tiče odnosa s drugim vjerskim zajednicama

emisije je komentirao i uređio taj važan događaj podsjetio je muftija. „A što se tiče odnosa s drugim vjerskim zajednicama – od većinske Katoličke crkve, Srpske pravoslavne crkve, protestantskih crkava, židovske zajednice i drugih, gajimo uzajamne prijateljske odnose“, istaknuo je Hasanović.

Hrvatski muftija angažiran je i na međunarodnom planu. Susreo se s Papom Franjom i aktivno doprinosa potpisivanju Deklaracije o ljudskom bratstvu za mir u svijetu i zajednički život. Potpisali su je aktualni Papa i veliki imam Al Azhara Al Tajjib u Abu Dabiju 4. veljače 2019. godine. Godinu kasnije organizirao je zagrebački skup o toj temi. U Povelji se naglašava da je bratstvo važna točka u postizanju mira i harmonije u društvu.

– Ponosan sam na taj događaj u kojem sam aktivno sudjelovao, a nazočio sam samom činu potpisivanja Povelje o ljudskom bratstvu. Sudjelovao sam u postavljanju kamena temeljca za kršćansku crkvu i za džamiju. Zasigurno to je najveći događaj za razvoj međureligijskog dijaloga od svršetka Drugog vatikanskog koncila – što je okosnica daljnjih međusobnih odnosa. U Zagrebu smo zajedno sa HBK-om i apostolskim nuncijem, na prvu godišnjicu povelje, organizirali međureligijski i međukulturalni dijalog u kojem je sudjelovalo više desetaka eminentnih teologa iz 52 zemlje arapskog svijeta. To je najveća promocija Hrvatske u islamskom svijetu, s velikom radošću je istaknuo muftija Hasanović.

Na kraju smo gosta pitali razmišlja li o mogućnosti da Mešihat ili neki medžlis funkcionira kao tvrtka i da tako dodatno uprihoduje, muftija Hasanović odgovara kako ima dosta ideja koje se rađaju na razini zajednice. Na prvom je mjestu jačanje religioznosti i kulture, te odgoj za etičnost i moralnost, a ne biznis. Iako je, kako kaže, gotovo više menedžer u vođenju ove institucije, pri čemu se u upravljanju savjetuje sa svojim suradnicima.

“Ja sam najsretniji čovjek i vjerski učitelj kada osjetim da ljudi svoje srce ispunjavaju ljubavlju, uzajamnim poštivanjem i međusobnim razumijevanjem. Klonimo se onoga što ne znamo, upoznajmo se, pa ćemo se više voljeti.“, poruka je muftije Aziza Hasanović na kraju razgovora za *poslovniFM*.

„Prema drugima trebamo postupati onako kako želimo da oni postupaju prema nama“, jedno je od glavnih načela „Deklaracije o svjetskoj etici“ prihvaćenoj na Svjetskom parlamentu religija u Chicagu devedesetih godina. To načelo bit će nam lajtmotiv u nizu tekstova pod krovom Projekt *Ekumena i etika u poslovanju*, financijski podržava Agencija za elektroničke medije.

Objavljeno 4. lipnja 2021. Sva prava pridržana ©poslovniFM